

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

факультет іноземних мов

(назва інституту/факультету)

Кафедра _____

англійської мови

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

У ВИЩІЙ ШКОЛІ

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

METHODOLOGY OF TEACHING ENGLISH AT HIGHER

EDUCATION INSTITUTIONS

ОБОВ'ЯЗКОВА

Освітньо-професійна програма _____ «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність _____

035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань _____

03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти _____

другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

факультет іноземних мов

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання _____

англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: _____ д.ф.н., проф. Єсипенко Н.Г.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) http://english.chnu.edu.ua/?page_id=468&lang=en

Контактний тел.

E-mail:

n.yesypenko@chnu.edu.ua

Сторінка курсу

Englishstudydepartmentblogspot.com

Консультації

Очні консультації: згідно розкладу консультацій

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю

2021-2022 н.р.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна формує володіння випускниками поняттями, концепціями і фактами сучасної методики викладання іноземних мов, а саме дає можливість:

- Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Здійснювати практичну діяльність викладача у закладах вищої освіти.

2. Мета навчальної дисципліни: є формування у студентів-магістрів чіткої уяви про традиційні та сучасні методичні напрями, методи, форми та засоби навчання англійської мови у вищих закладах освіти. На базі одержаних теоретичних знань даний курс розвиває у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних завдань, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у вищому навчальному закладі. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних засад навчання англійської мови як іноземної та ознайомленні з практичними методами їх застосування в навчальному процесі вищої школи.

3. Завдання:

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 10. Володіння методами та формами викладання іноземної мови у вищій школі та знаннями в організації виховної діяльності в академгрупі; розуміння основних функцій та завдань педагогіки вищої школи та специфіки діяльності педагога у вузі.

4. Пререквізити. Для ефективного засвоєння дисципліни до початку або під час курсу студент має вивчити такі дисципліни:

Основна іноземна мова;

Педагогіка і психологія вищої школи.

5. Результати навчання

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 18. Володіти методикою проведення практичних, семінарських занять у закладі вищої освіти; оцінювати знання і уміння у системі кредитно-трансферного навчання; визначати психологічні особливості особистості студентів.

6. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Теоретична граматики англійської мови» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перерахуванням:

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;

- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перерахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі</u>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	2	15		15		60		іспит
Заочна	1	1	3	90	2	4		4		82		іспит

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Принципи навчання іноземної мови у вищій школі													
Тема 1. Принципи організації вивчення іноземної мови у вищій школі: мета і завдання; принципи складання освітніх і навчальних програм з іноземної мови; зміст програми		2	2			7		2		2			10	

Тема 2. Роль викладача в освітньому процесі. Організація навчання іноземної мови з використанням комп'ютерних технологій. Дистанційне навчання.		2	2			7		2		2		10
Тема 3. Оцінювання та виправлення помилок у вищій школі. Принципи, вимоги, види оцінювання у дистанційному навчанні.		2	2			7						10
Тема 4. Зворотній зв'язок та атмосфера на занятті.		2	2			7						10
Модульна контрольна робота						2						
Разом за ЗМ1		8	8			30		4		4		40
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Планування заняття у вищій школі: ключові характеристики заняття з іноземної мови; етапи заняття; аналіз заняття											
Тема 1. Типи вправ та види діяльності на занятті (мовлення, читання, письмо, аудіювання)		2	2			7		2		2		10
Тема 2. Принципи планування заняття у вищій школі.		2	2			7		2		2		10
Тема 3. Структура заняття, етапи заняття.		2	2			7						10
Тема 4. Лекція як вид заняття у вищій школі.		1	1			7						12
Модульна контрольна робота						2						
Разом за ЗМ 2		7	7			30						42
Усього годин		15	15			60						82

3.2.1. Теми семінарських занять

№	Назва теми	
1	<i>Materials and resources</i> (Specify types of course books at the university level. What are the requirements to select proper authentic materials for teaching listening / speaking / reading / writing to the university students?)	2 год

	What materials can be found in the Internet for teaching listening / speaking / reading / writing?)	
2	Teaching in different contexts (Specify the requirements for teaching EAP at the university level. What are the traditional strategies of teaching business English to the university students?_What are the main principles of teaching one-to-one?)	2 год
3	Learner independence and learner strategies (Why should a teacher develop learner independence? What activities in class help develop learner independence? What learner strategies can be used at the U-level?)	2 год
4	The Role of Motivation in FLT (Defining motivation. Types of motivation, Sources of motivation, The motivation angel)	2 год
5	Organising students and activities (Teacher as performer, Building the rapport, Teacher as teaching aid, Teacher as language model, Teacher as provider of comprehensible input)	2 год
6	Grouping students (Whole-class teaching, Seating whole-group class students on their own, Pairwork: its advantages and disadvantages, Group-work and its benefits and drawbacks)	2 год
7	Teacher's self-evaluation and self-development (four steps in self-evaluation, self-education, teacher's associations)	2 год
8	Test	1 год
		15 год

3.2.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Год (стаціонар)	Год (заочне)
1	Підготовка до семінару 1. Самостійна підготовка матеріалу: Архітектура європейської системи вищої освіти: Створення єдиної зони європейської вищої освіти; Вимоги Ради Європи до вищої мовної освіти, дескриптори рівнів володіння мовою; Кредитно-модульна технологія навчання: підходи до модульного структурування змісту навчання, самостійної роботи, організації контролю.	8 год	12 год
2	Підготовка до семінару 2. Самостійна підготовка матеріалу: Методика організації навчання іноземної мови з використанням мовного портфеля: Організація навчання іноземної мови та окремих мовленнєвих компетенцій з використанням мовного портфеля.	8 год	12 год
3	Підготовка до семінару 3. Самостійна підготовка матеріалу: Специфіка використання мовного портфеля для навчання писемного / усного мовлення, говоріння, читання, аудіювання, перекладу (за вибором).	8 год	12 год
4	Підготовка до семінару 3. Самостійна підготовка матеріалу: Методика організації навчання іноземної мови з використанням методу проектів : Організація навчання іноземної мови та окремих мовленнєвих компетенцій з використанням методу проектів	8 год	11 год
5	Підготовка до семінару 5. Самостійна підготовка матеріалу: Організація навчання з	8 год	12 год

	іноземної мови з використанням інформаційних технологій: мережеві та відео технології у навчання іноземних мов		
6	Підготовка до семінару 6. Самостійна підготовка матеріалу: Комп'ютерні технології у навчанні іноземної мови. Відео технології у навчанні іноземної мови.	8 год	11 год
7	Підготовка до семінару 7 і тесту Самостійна підготовка матеріалу: Скласти план-конспект заняття з практичної граматики англійської мови / практичної фонетики / домашнього читання для студентів 1-го курсу	12 год	12 год
		60 год	82 год

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

4. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усна та письмова (тестування, есе, реферат) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- тести;
- критичний огляд навчального відео;
- есе;
- студентські презентації;
- контрольні роботи.

Критерії оцінювання відповіді студента на семінарі

5 балів. Студент демонструє знайомство із основними елементами питання чи завдання, що презентує, виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість, креативність.

4-3 бали. Студент демонструє знайомство із основними елементами питання чи завдання, виклад має логічний і послідовний характер. Окремих частинам викладу бракує аналітичного характеру.

2-1 бали. Студент демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак відповіді суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Відповідь містить невідповідності.

0 балів. Завдання не виконане у визначений викладачем термін або виконане з порушенням норм академічної доброчесності.

Критерії оцінювання видів роботи студентів:

- критичний огляд навчального відео – 2 бала

Criteria to assess video surveys:

The information shared in the video is reflected in the survey – 1 point
The appropriate language level – 0,5 point

Critical comments on the material – 0,5 point

- тест з множинними варіантами відповіді – 2 бала

Criteria to assess a multiple choice test (10 questions in a test):

1 correct answer = 0,2 point

-есе, презентація, реферат за вибором студента -4 бала

Criteria to assess the Power-Point Presentation, Essay, Report:

- the information is valid and concerns the topic – 1 point
- the presentation is logically organized – 1 point
- the appropriate language level – 1 point
- there is a balanced presentation of illustrations and the text –0,5 point
- the list of resources is given – 0,5 point

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь екзаменаційного білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 та 3:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає

недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №4 мають практичний характер (скласти схематичний план заняття)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бали	Характеристика відповіді
10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 3				Усний іспит з письмовим завданням 40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
7	7	8	8	7	7	8	8		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Болонський процес у фактах і документах (2003). Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 52 с.
2. Болюбаш Я.Я. (2007) Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. К.: ВВП «КОМПАС», 64с.
3. Ерастов Н.П. (1999) Методика самостоятельной работы: Учеб.-метод. пособие. М.: Мысль, 79 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. (2013). К.: Ленвіт, 273 с.
5. Інновації в методиці: інтерактив, портфоліо, презентації: Збірник наукових праць / За ред. Т.О. Пахомової (2017). Запоріжжя: ЗНУ, С. 64-80.
6. Коряковцева Н.Ф.(2012) Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык: Пособие для учителей. М.: Аркти, 175 с.
7. Тези доповідей міжнародної наукової конференції “Мовна освіта: шлях до євроінтеграції”.(2015). Київ., 290 с.
8. Common European Framework of Reference For Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2011). Cambridge: Cambridge University Press, 260 p.
9. Gabrys D. (October 2009). On learner autonomy in foreign language learning (A questionnaire study). Network: A Journal for English Language Teacher Education. Volume 2., P. 27–33.

10. Yesyenko N.G. (2017) Training Future Foreign Language Teachers in Ukraine: Challenges and Objectives . *Pedagogy and Psychology*. Budapest : Barkats, V (55), Issue 127. p.52- 56.
11. Yesyenko N.G. (2017) Challenges of Foreign Language Teaching in Ukraine. *American Journal of Education*, No 4(2), August 2017, Volume 123. Chicago : The University of Chicago Press, p. 987-992.

5.2. Допоміжна

1. Азимов Э. Г. (1999). Словарь методических терминов / Э. Г. Азимов, А. Н. Щукин. – СПб. : Златоуст, 472 с.
2. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій : [навч.-метод. посібник для студ. мовних спец. осв.-кваліф. рівня «магістр»] Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої (2010). К. : Ленвіт, 332 с.
3. Основы публичной речи: Learning to speak in Public: Учеб. Пособие для студентов высш. учеб. заведений (2000).М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 96с.
4. Пассов Е.И. (1991). Коммуникативный метод обучения иномязычному говорению. – М.: Просвещение, 223 с.
5. Krashen S.D. (1987).Principles and Practice in Second Language Acquisition. – N. Y.: Prentice Hall, 202 p.
6. Lawrence, A. (1997). Expanding capacity in ESOL programs (EXCAP): Using projects to enhance instruction. Literacy Harvest . *The Journal of the Literacy Assistance Center*, № 6 (1). P. 1-9.
7. Principles of Language Learning and Teaching. (1994). D. Brown.-3rd Ed. Prentice Hall Regents, Englewood Cliffs, NJ, 347 P.
8. Strategic Communication / Ed. By D.O’Hair, G.W.Friedrich, L.D. Shaver. (1995). Geneva, IL: Houghton Mufflin Company, 487 p.

6. Інформаційні ресурси

1. Key Foreign Language Teaching Methodologies [режим доступу] – <https://www.fluentu.com/blog/educator/foreign-language-teaching-methodology/>
2. Innovative approaches in the technique of teaching foreign languages [режим доступу] – <https://cyberleninka.ru/article/n/innovative-approaches-in-the-technique-of-teaching-foreign-languages>
3. Светлана Липперт “METHOD OF PROJECT IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES” [режим доступу] – <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/3097>
4. Five Approaches to Teaching Foreign Languages [режим доступу] – <https://languagelearningathome.com/blog/2018/4/28/five-approaches-to-teaching-foreign-languages>